

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
Naročnina znaša za **avstro-
ogrske** dežele:
celoletno K 25.—
polletno K 12-50
četrletno K 6.—
mesečno K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno K 28.—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (insetate) se
plačuje od četrtoštopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 136.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 18. junija 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

K Bukvarjevemu predlogu*

Za »Venkov« napisal dr. posl. dr. Otokar Rybár.

Od začetka ustavne dobe pa vse do danes so stali in se bojevali zastopniki slovenskega naroda vedno roko v roki s češkimi poslanci; tudi v oni dobi, ko češki narod ni pošiljal svojih zastopnikov v osrednji parlament, so se osobito Slovenci zavzemali za pravice tlačnega češkega naroda, vkolikor so jim pač dovoljevale njihove slabe moči. Ni bilo samo čustvo slovanske solidarnosti, temveč tudi boj proti skupnemu sovražniku, proti razširjajoči se germanizaciji, kateri je združil oba naroda v zvesta zaveznika.

Vendar pa so se že pred tem, že v Kromeriškem državnem zboru pokazale med tema dvema tako ozko spojenima zaveznikoma razlike v naziranju o nekem zelo važnem vprašanju — razlike, ki so se tudi pokazale v ustavnih debatah in so pozneje pogosto ovirale skupno postopanje. Bil je to spor zaradi autonomije; šlo se je za to, ali bi naj bila ista d e ž e l n a ali n a r o d n a. Ta spor osvetljuje zgodovinski razvoj in pa sedanje zamotane razmere, v katerih živita oba prijateljska naroda.

Čehi, kateri gledajo z opravičenim ponosom na svojo slavno zgodovino, ki so imeli cela stoletja svojo neodvisno, izborno organizirano državo, stoječo večkrat, zlasti pa za Premysla Otokarja II. in kralja Karla IV. na čelu cele Evrope — so se pred vsem trudili doseči stari lesk češke krone in so se trudili v to svrhu kot sredstvo k cilju doseči autonomijo dežel svetovlaclavske krone. Pri tem jim je bila zlasti ugodna okolščina, da imajo v dveh izmed teh dežel veliko večino češkega prebivalstva. Je tudi popolnoma razumljivo, da so Čehi v svojem boju za češko državno pravo opazili v razširjenju deželne autonomije zelo izdatno sredstvo.

Popolnoma drugače je s Slovenci. Ti se štejejo k takozvanim narodom brez zgodovine. Iz svoje zgodovine ne morejo črpati nobene tolažbe v težkem boju za svoj obstanek, ker so takoj po svojem nastopu na zgodovini. pozorišču zašli pod oblast tujega kneza in zgubili svojo državno neodvisnost. Ne morejo se tudi sklicevati na lastno državno pravo. Tudi današnje njihove razmere so skrajno neugodne. Neglede tega, da bivajo odlomki slovenskega naroda na Ogerskem in v Italiji, so Slovenci na Avstrijskem samem razdeljeni na 6 kronovin, koder so povsod, izvzemši Kranjsko in Goriško, v manjšini in ima sa-

* Ker je to prva važna izjava kakega slovenskega parlamentarca k znanemu Bukvarjevemu jezikovnemu okvirnemu zakonu (katerega je »Narodni Dnevnik« priobčil v št. 129), milsimo, da ustrežemo naši javnosti, ako jo ponatisnemo celo iz glasila čeških agrarcev.

mo kranjski deželni zbor slovensko večino. V vseh ostalih deželnih zbora so izročeni na milost in nemilost brezobzirni nemški ali laški večini, katera izrablja svojo moč v prvi vrsti za uničenje slovenskega naroda.

Iz tega je razvidno, zakaj se Slovenci ne morejo ogreti za deželno autonomijo. Vsako razširjenje kompetence deželnih zborov pomenja za nje ojačenje tujega gospodstva in jeden žrebelj več na rakev slovenskega naroda. Kako težko leži roka narodnih neprijateljev na Slovencih, dokazuje najbolje Koroška. Ta nekdanja slovenska zemlja, v kateri so se najdalje držali slovenski knezi, deli danes žalostno usodo s slovanskimi Lužicami. Vsled tega smatrajo Slovenci **narodno avtonomijo** kot najboljše sredstvo za zboljšanje svojih razmer, kajti samo na tak način se morejo otresti tujega gospodstva. Da se jim pa ta želja izpolni, so si primorani iskati pomoč v osrednjem parlamentu, kjer jim jo morejo dati ostali avstrijski Slovani. Ako se vse to uvažuje, je umevno, s kako radostjo so pozdravili Slovenci naznanilo Bukvarjevega okvirnega jezikovnega zakona.

Ideja rešiti jezikovno vprašanje, vkolikor je to sploh mogoče, po enotnih temeljnih načelih, ne odgovarja samo stališču Slovencev, ampak je tudi popolnoma pravična misel. Da pa tudi zelo praktična za vse avstrijske Slovence, to dokazuje najlepše divje besnenje nemških listov. Samo v osrednjem parlamentu se more Nemce prisiliti, da bi kot večina v nekaterih alpskih deželah in Šleziji dali Slovanom to, kar zahtevajo zase na Češkem in Moravskem. Kot večina morajo biti popustljivejši, kot manjšina predvidejši.

Smatram razdelitev, kakor jo predlaga jezikovna predloga med posameznimi kronovinami, za popolnoma pravičen in jedino možen kompromis med nazori Čehov in Slovencev. Pravična je ta razdelitev osobito z ozirom na zgodovinski razvoj. Noben pameten človek ne more zahtevati od Čehov, da bi se odrekli pravicam do svojega jezika v pretežno nemških okrajih na Češkem ali na Moravskem, kjer je bilo to že poprej upeljano in se nad tem usom nikdo ni spodtikal, niti jezikovne odredbe nemških ministrov v naši dobi ne. Mi Slovenci se seveda ne moremo sklicevati na tako preteklost in se moramo celo omejiti na to, da dosežemo popolno priznanje svojega jezika v okrajih, kjer prebivamo.

S posameznimi določbami se ne morem za danes baviti iz tega vzroka, ker B. zakonski načrt, kakor se izjavlja, še ni definitivni. Jedne pa se moram vendar še dotakniti, to je določba, da se naj kak jezik prizna za v deželi (ali gotovem okrožju, op. uredn.) običajen, ako biva tam 20 odstotkov prebivalstva iste narodnosti (z istim materinskim jezikom). Neglede tega, more li biti merodajna narodnost ali materinski jezik, se mi zdi tudi določitev tako visokega odstotka malo nevarna. Znano mi je sicer, da že

omenjene (ministerske) jezikovne odredbe k gotovim principom uradovanja računajo z gotovim odstotkom, in to baš z 20%, ali za principijelno določitev, je li kak jezik v gotovem okraju običajen ali ne, ne sme biti ta kriterij merodajen. Bilo bi to omejevanje § 19. osn. drž. zakonov, po katerem ni ravnopravnost odvisna od nobene odstotne odmere. To vprašanje je važno baš za Slovence, ker so stlačeni v posameznih okrajih vsled znane prakse pri ljudskem štetju pod 20 odstotki. In vendar kažejo v resnici v teh okrajih zelo živahno narodno, politično in gospodarsko življenje. Vendar so to podrobna vprašanja, katera se morejo opraviti še pred vložitvijo predloga v državni zbornici.

Temeljna misel Bukvarjevega jezikovnega predloga pa je tako pravična in domoljubna, ne samo v smislu avstrijskem, temveč še prav posebno v smislu slovanskem, da mora prej ali pozneje zmagati. Za nas je veliko zadoščenje, da so ta korak napravili Čehi. Dokazuje nam namreč, da Čehom slovanska vzajemnost ni prazna beseda, temveč da jo oni tudi v praktičnem življenju visoko cenijo in po njej delujejo.

Finis Finlandiae.

Ruska vlada je poskušala omejiti finsko samonpravo že od l. 1891; toda šele »ustavni« Rusiji je ostalo prihranjeno, da uresniči to krivično namero. Zločin nad Finci je pristen znak prebujajočega se ruskega šovinizma, kateri ne pozna v izvajanju gesta »Rusijo Rusom« nobenih mej in brezobzirno tlači pravice vseh Rusiji podložnih narodov. Mučno bi bilo opisati celo debato v ruski dumi o uničenju finske autonomije, posebno, kako se je tam pokazalo nespoštovanje ruskih vladnih krogov in nazadnjaških elementov k obstoječim in jasnim zakonom ter pravici. Zakoni, obljube in prisege prejšnjih carjev — nič ni našlo milosti v očeh ponižnih slug samovladajočega Nikolaja. Ni jim bil po volji razvoj, omika, bogastvo, svoboda finskega naroda — v resnici zapeljiv vzgled za ruski narod. Zato je bilo treba to svobodo omejiti in uničiti, zato je mogla Stolypinova vlada mirno računati na pomoč nazadnjaških ruskih nacionalistov k temu političnemu zločinu. Zakon, katerega je duma sprejela, določa dvoje zakonodajstvo za Finsko, državno in deželno. Da vidijo naši bralci, kako daleč sega državno zakonodajstvo v finske notranje razmere, hočemo naštetj vse točke njegovega delokroga, kakor ga določa v dumi sprejet zakon o »ureditvi« razmer na Finskem. Treba tudi

LISTEK.

Oče Kondelk in ženin Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevimi dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

XIX. »Kaj se vse ne pripeti« — —

Od rešenega stanovanjskega vprašanja so minevali dnevi in tedni pri Kondelikovih kar najmirneje. Kar najmirneje pomeni, da se ni zgodila nobena nova nezgoda, ki bi razburkala gladino rodbinskega življenja v Ječni ulici ali morda celo zopet grozila zdravju gospoda Kondelika. Drugače pa je bil tam šum in šunder od jutra do večera. Cele dneve je predsedala tu šivilja, ki je pri Kondelikovih zajuterkovala, kosila, južinala in večerjala, in k vsemu temu ji je plačala gospa Kondelikova še vsak dan goldinar.

»Veš, stari,« je razlagala svojemu soprogu, »dobila bi tudi šivankarico za petdeset krajcarjev ali za šestdeset, toda take niso za b a l o. Take se vzamejo pozneje, ko so otroci, za popraviljanje in druge malenkosti. Toda sedaj mora biti pošteno delo — vse mora držati — ne pa da bi se čez eno leto že razparalo! To bi kazala Pepica še po letih odraslim otrokom, da je bila to njena bala. Veš, ta naša roznata pregrinjala? To je še tudi moja bala — in še vedno pregrinjam z njimi. Solidna bala — to je važna stvar. Ta drži večsah celo rodbino pokonci. Ali še pomniš, kako si se šalil, ko si moral prvič kupiti nove brisalke? Kake cunje so bile to proti mojim. Da, stari, jaz sem imela dobro, lepo perilo, kakor deska. Seveda,

ko so si brisali z njimi tudi pomočniki in učenci svoje, od strupenih barv umazane roke — seveda, da so se poškodovale. In mislim, da si zadovoljen, če najamem šiviljo za goldinar.«

»No, le vzemi jo, no!« je pritrdil mojster. Vedel je že naprej, da žene ne pogovori.

»No, ako bi se ti to zdelo mnogo — nočem, da bi mi potem očital. Toda cenejše ne bi hotela. Veš, stari, najdalj mesec, pa bo vse gotovo, zato mislim, da bi morala biti dobra delavka. . . .«

»No, vzemi dobro delavko!« je zopet pritrdil gospod Kondelik, kakor bi pritisnil na pedal. »Napravi, kakor misliš, da je prav. To je tvoja stvar.«

»No, ko moraš vse plačati, stari, tudi hočem, da z vsem soglašam.«

»Saj sem ti že rekel, Beti.«

In tako se je preselila h Kondelikovim goldinarska šivilja in šivalni stroj je drdral od jutra do večera. Pravzaprav dva stroja; na drugem je pomagala Pepica. To je bil že novi stroj za balo, cel stotak je dala mati zanj. Hotela je za hčerko nekaj poštenega, najnovejši sistem, palisandrov pokrov, stransko desko. Hodila je okoli Neindlingrove izložbe štirinajst dni, predno si je izbrala pravega. Toda to je bil stroj, ki je šel kakor remontoarke, je rekla gospa.

Zato pa se je gospod Kondelik, kadar je hotel po obedu zadremati in ko sta oba stroja drdrala kakor lokomotivi, prevračal v spalnici na divanu in je natihome klet:

»Prokleti kolovrati — da bi že bil enkrat konec tega šivanja.«

Toda drugače mu je bilo prav. Delali so tudi v nedeljo in gospa Kondelikova si ni izmišljala nobenih izletov, nikamor ga ni vlekla, kakor je imel mojster navado reči in to mu je prišlo prav. Šele na ve-

čer so šli na vrt kake restavracije, kjer je igrala godba, in tam je mojster mirno praznil svoje vrčke. To je bil njegov ideal mirnega, udobnega življenja.

Medtem se je kopičilo v škrinji novo Pepičino perilo. Ducat srajc, nočnih jank, spodnje obleke in še drugih delov ženske oprave, ki jo je gospa Kondelikova nenavadno skrbno in umetno skladala, da se ni videlo, kaj je pravzaprav. Ko bi prišel tako nekoč nepričakovano Vejvara! In ko je bilo pol ducata ali ducat gotov, je nosila to gospa Kondelikova vezilji, ki je okrasila perilo z ličnimi monogrami; nato je prišla na vrsto perica. Oprano in zlikano perilo je skladala mati z ljubeznijo in nežnostjo, vmes je daval semlete vijolične dišave in ga zavezovala z rdečimi, svilenimi trakovi.

»Kakor iz sladkorja je to, kakor iz sladkorja!« je klicala nad tem in je občudovala. Gledala je na to s ponosom, da bo imela hčerka še lepšo balo nego jo je imela ona sama.

Prišli so zopet trenotki, ko se je ozrla na to neizmerno žalostna. Zakaj se tako veseli? Kaj pravzaprav vse to pomeni? Da izroča hčer, da se loči z njo za vedno. Ne bo več njena, Vejvarova bo. Ko bi bilo mogoče, da bi bili do smrti skupaj, pod enim krovom, pod enim stropom! Žalibog — to ni mogoče. Samo nekoč — nekoč, ko opusti Kondelik svojo obrt in se preseli tja v lastno hišo na Vinograde, da se na starost odpočije. Potem — potem pa bodo zopet kakor ena rodbina. Toda k e d a j b o t o . . .

Pepici se je zdela zopet ta doba kakor neizrečeno krasne sanje — sanje, ki so se nadaljevale. — Dnevi so bežali kakor voda. In ko je koncem septembra začel Majrficer voziti hišno opravo v stanovanje, poslikano, čisto, s parketno podlago, z vratnimi kljukami kakor iz zlata, z okni, ki so se leske-

takoj pripomniti, da Finska pošilja v duno le 4 poslance, od katerih ima biti eden rojen Rus — dasi je na Finskem le nekaj tisoč Rusov. — Pod „državno“ zakonodajstvo spadajo torej odslej na Finskem sledeče zadeve (§ 2 finskega zakona): 1. Določitev skupnih državnih izdatkov. 2. Ureditve vojaške obveznosti. 3. Pravice Rusov na Finskem. 4. Pravice ruskega jezika na Finskem. 5. Temelji finske državne uprave. 6. Pravice državne vlade na Finskem. 7. Državno sodišče. 8. Nadzorstvo nad finskim šolstvom. 9. Društveno in zborovalno pravo. 10. Delovanje društev in korporacij. 11. tisk. 12. colnine in tarife. 13. Obramba avtorskih pravic. 14. Enotni denarni sistem. 15. Pošta, telefon, zrakoplovstvo. 16. Železnice in ceste. 17. Plovba po morju in rekah. 18. Pravice tujcev na Finskem. — Bilo bi morda mogoče in pravično govoriti o skupni upravi, o skupnih vojnih potrebah, o skupnem denarju — ali omejiti in uničiti društveno in tiskovno svobodo, ubiti napredno in dobro urejeno finsko šolstvo, znižati in „ruski“ urediti komunikacije in pošto — to je čin očite sovražnosti, katero goji ruska birokracija in sedanjí reakcionarni sistem na Ruskem proti vsakemu napredku. Samo en primer glede poštних uradov! Na Finskem pride en poštni urad na 1650 prebivalcev (na Nemškem 1550, Angleškem 1860, Avstrijskem 3140), na Ruskem pa ima povprečno še le 16.180 preb. svojo pošto! Trgovski obratje na Finskem na eno osebo 7 krat večji kot v Rusiji, povsod se kaže napredek konzuma — le poraba žganja nazaduje. Dva in pol miliona broječa Finska ima na leto 96 milj. finskih mark državnih dohodkov; poljedelstvo, obrt in trgovina cvetijo, šolstvo je izborna in visoko razvito. In vse to cvetoče življenje, vso svobodo in razvoj finskega naroda hoče požreti moloh ruske reakcije. Ta dogodek je žalosten dokaz, da bodo čakali tudi slovanski narodi v Rusiji, Poljaki in Rusini, še dolgo na svoje pravice!

Vseslovanski sokolski zlet v Sofiji.

Vsem bratom, kateri se nameravajo udeležiti tega zleta dne 10., 11. in 12. julija, naznanjamo, da so po srbskem kakor tudi po bolgarskem ozemlju znižane vožne cene za 75%, in sicer stane vožnja od Belgrada do Caribroda (na bolgarski meji) tja in nazaj: I. razred: Fr. 19'04; II. razred: Fr. 13'85; III. razred: Fr. 8'65. — Caribroda do Sofije s povratkom: I. razred: Fr. 4'40; II. razred: Fr. 3'20; III. razred: Fr. 2'—. Da ugodí željam posameznikov, kateri si nameravajo pri tej priliki ogledati Carigrad, obrnilo se je predsedstvo do ravnateljstva orientalske železnice v Carigradu s prošnjo za znižanje vožnih cen. Prošnji se je v toliko ugodilo, da se vožne cene znižajo le tedaj, ako se izleta v Carigrad udeleži najmanj 20 Sokolov. Vožnja stala bi v tem slučaju od Mustafa-Paša (bolgarsko-turške meje) le toliko: I. razred tja in nazaj Fr. 48'60; II. razred tja in nazaj Fr. 33'45 in III. razred tja in nazaj Fr. 21'30; po isti progi samo tja, kar velja za one izletnike, ki nameravajo potovanje nadaljevati do Odese ali čez

tala kakor kristal; lestenci iz plinarne so bili že obešeni — v spalnici, ki je bila kakor čarobna svetiljka iz tisoč in ene noči, s sojem zelenim, modrim in rožnatim, kakor opal — ko so tja iz Stoupovega zavoda nanesli preproge, medtem seveda zvite in zavite v modro platno, da se ne bi zaprašile — tedaj je Pepica že hodila v duhu po teh novih prostorih in doma se ji je zdelo kakor na tujem. In ko so pohištvo razstavili, je rekla neke sobote gospa Kondelikova:

»Pepica, kar je gotovega in opranega, ponese mo danes na Vinograde in tam shranimo in zložimo. Da bomo imeli prostor zopet za drugo.«

In popoldne se je napotil na Vinograde majhen spreved: gospa Kondelikova, Pepica, dekla in perica — zadnji dve z velikim nahrbtnim košem perila.

Gospa Kondelikova je obrisala skrinjo s čisto brisalko, ki še ni bila rabljena, napravila je na skrinji križ in pobožno šepetaje molitev je polagala tja zvezek za zvezkom, s pentljami na vnanjo stran. — Pepica je podajala in se je pri tem lahko tresla, čudno razburjena. To je vstop v nekaj novega. Tu bo kraljevala.

Gospa Kondelikova je končala delo, premerila je vse z večjim očesom, ali je vse somerno in lepo, zopet je napravila križ in je zaprla skrinjo.

Ozrla se je po sobi, šla je skozi obednico, spalnico, kuhinjo, kjer so se tudi kopičile posode na omari in na mizi iz lipovega lesa, nasmehnila se je in je rekla:

»Lepo gnezdece boš imela. Vse je kakor v pravljici. Samo gospodinja še manjka.«

»Tudi ta bo kmalu tu, mamica«, je rekla radostno Pepica in je skoro poskočila.

Dalje prihodnjič

Sredozemsko morje v Trst pa: I. razred Fr. 27'—; II. razred Fr. 21'60; III. razred Fr. 11'85. Zvezno predsedstvo, se je obrnilo nadalje v svrhu znižanja vožnih cen tudi na ravnateljstvo državnih železnic v Zagrebu, od koder pa doslej še ni prejelo odgovora. Vožnja prekine se v Belgradu ter se bode slovenskim Sokolom nudila prilika seznaniti se bližje z našimi krvnimi brati srbskimi Sokoli, kateri prirede istočasno v Belgradu svojo javno in tekmovalno telovadbo. Od tam se odpeljemo slovenski Sokoli skupno s srbskimi Sokoli v Sofijo. V Belgradu bodo slovenskim izletnikom na razpolago srbski Sokoli, kateri jim bodo razkazovali zanimivosti srbske brestolice. — Od predsedstva bolgarskih „Junakov“ se nam poroča, da bodo prenočišča za Sokole brezplačna. Omenjeno predsedstvo je nas naprosilo, da mu čimprej naznanimo število udeležencev, vsled česar pozivljamo vse one brate, kateri se nameravajo udeležiti tega izleta, da se čimprej javijo ustmeno ali pismeno pri zveznem predsedstvu; sleherni udeležnik tega izleta naj b'agovoli naznaniti, da li po izletu v Sofijo poseti tudi Carigrad. — Potovalo se bode v civilni opravi, sokolski kroj naj ponese vsakdo seboj v kovčegu. — Čas odhoda (6. ali 7. julija) objavljen bo prihodnji teden po časopisih. — Bratje! Tega izleta se udeleže zastopniki vseh slovanskih narodov; v posebno mnogobrojnem številu se ga udeleži češko in hrvatsko Sokolstvo. Pozivljamo vas tedaj, da se udeležite te velepomembne sokolske manifestacije na slovanskem jugu i vi v čim večjem številu. Deputacijo vodi zvezni starosta brat dr. Ivan Oražen. Na zdar!

Predsedstvo Slovenske sokolske Zveze.

Politična kronika.

IZ DRŽAVNE ZBORNICE.

ITALJANSKA PRAVNA FAKULTETA.

Šusteršič in Ploj pri Bienenrthu. — Slovenske docenture v Krakovu. — Nemški upi in nade.

Včeraj sta šla posl. Ploj in Šusteršič imenom znanega jugosl. vseučiliškega odseka k Bienenrthu. Baron Bienenrth jima je naznanil od Nemcev in Italijanov sklenjen kompromisni predlog v zadevi italj. pravne fakultete in je izrazil svojo željo, naj bi Jugoslovani z ozirom na to, da ne misli vlada po štiri letnem provizoriju na Dunaju premestiti italj. pravne fakultete v nobeno mesto s slovenskim prebivalstvom, ne delati težav. Poslanca sta vzela ministrotvo izjavo ad referendum in naznanila, da so vsi jugoslovanski poslanci solidarni glede slov.-hrvaških visokošolskih zahtev. Izrazila sta tudi svoje prepričanje, da bodeta oba kluba vztrajala pri nameri, da bodeta proti vladni predlogi v odseku na vsak način obstruirala.

Nemški listi poročajo danes, da bi Poljaki bili tudi za slovenske docenture — kot pripravo za slov. pravno fakulteto — v Krakovem.

Nemški listi kujejo že kapital iz tega, da v Slovanski jednoti, ozir. med češkimi poslanci ni prave edinosti glede taktičnega postopanja v zadevi vseučiliškega vprašanja. Jasno je, da so češki agrarci (in radikaleci) za to, da bi podpirali jugoslov. obstrukcijo — dočim še ostale skupine češke delegacije niso zrekle konečno svojega mnenja. To se gotovo zgodi v najkrajšem času. V interesu slovanske vzajemnosti bi bilo nujno želeči, da bi v tem slučaju stala cela Slovanska jednota v težkem boju za naše vseučiliške težnje za nami. Prepričani smo, da bodo naši poslanci v sedanjem važnem in odločilnem trenutku vse storili, kar jim bo za dosego enotnega postopanja le mogoče.

Nadaljevanje proračunske debate.

Včeraj se je začela podrobna razprava o tretji proračunski skupini — poljedelstvo, trgovina, železnice, javna dela. Posl. Povše je zastopal različne težnje kmetov v svojem volilnem okraju in je odločno protestiral proti temu, da bi se kmetom pripisovala krivda na draginji. — Včeraj je dobil enkrat svoj del tudi Malik. Soc. Palme je grajal, da se je delavce odpuščalo zaradi tega, ker so se udeležili pogreba nekega tovariša. Delavstvo je v takih stvareh mnogo preveč dobrodušno.

Malik: Take reči že poznamo.

Muchitsch (soc.): Tiho, denuncijant!

Malik (kriči): G. predsednik, tega ne vtaknem mirno v žep!

Glöckel (soc.): Denuncijant, denuncijant!

Muchitsch: Denuncijanti nimajo nobene časti!

Malik: Tepec, ušivec!

Winarsky (soc.): Vi ste politično doigrali, vi denuncijant!

Malik: Vi tudi ne bode te vsega postavili na glavo. Delodajalci se že organizirajo.

Malik gre na to kričat na kršč. socialce, ki so z vidnim zadovoljstvom gledali prizor.

Winarsky: Sedaj ga potolažijo kršč. socialci! (Smeh pri socialistih.)

Malik odide iz dvorane.

Poslanec Benkovič se je protivil proti visokim tarifom Južne železnice pri rjavem premogu. Zahteval je razširjenje telefonskega omrežja na Sp. Štajerju in zahteval telefonsko zvezo z Zagrebom. Go-

voril je tudi o obstrukciji v štaj. deželnem zboru; zanimivo bo morda, da se je slišalo, kakor bi govoril o »bivši« obstrukciji. No, morda to tudi ni res... G. poslanec se bode gotovo takoj potrudil to obrekovanje popraviti... kajti mora mu biti ležeče na tem, da ga vsaj vsled § 19 popravkov smatramo za političnega poštenjaka...

V zadevi mizernega položaja domačih tkalcev na Češkem je obljubil minister Weisskirchner, da bode v jeseni predložil zakon o domačem obrtnem delu.

KULTURNI BOJ NA ŠPANSKEM.

Tudi nad španskim klerikalizmom se zbirajo megle; sicer se pa v romanskih zemljah politika precej menjava in omračenje političnega obzorja ne pomenja še burje ali dežja. Med Vatikanom in Canalejem ministertvom se vrše že delj časa pogajanja glede spremembe konkordata, kateri je pomemben za tamkajšnji klerikalizem pravcat raj, nasprotno pa škodoval zemlji in prebivalstvu — vsak duševni in gospodarski napredek je bil radi konkordata onemogočen. Ta pogajanja še sicer niso končana, ali iz vedenja španskih klerikalnih krogov se vidi, kako razburjenje vlada med slednjimi; napram nameram vlade glede ureditve razmer pri samostanih in kongregacijah so izdali španski škofje skupen protest. Ta protest naglaša, da je ustanovitev in razpust različnih kongregacij na Španskem čisto duhovna zadeva, katera podleže odredbam cerkve in ne državnim zakonom; država in vlada nimata pri tem baje ničesar govoriti. Canalejas, španski ministerski predsednik, ni ostal škofom dolžen odgovora. Izdal je naredbu, ki pravi, da so vse duhovne družbe (razven 3 potom kraljevega odloka l. 1902 odobrenih), podvržene društvenemu zakonu. Novi španski društveni zakon je izdelan po vzoru francoskega društvenega zakona (Waldeck-Rousseauov). Ako stopi ta zakon v veljavo, povzročil bode jednak, če še ne ostrejši boj proti kongregacijam, boj, ki se je na Francoskem v prilog državi izvojeval; pomnil pa bode objednem boj proti Vatikanu, ki je bil do zadnjega časa precej bojevit in bode sigurno branil prava kongregacij sploh. Bodočnost pokaže, če ima španska vlada dovolj moči in enrgije, nadaljevati ta v interesu srednjeveške Španije prepotreben boj.

SVETI OČE PAPEŽ IN SLOVANI.

V »Piccolu de la serra« je priobčil te dni znani rimski publicist Crispolti članek, v katerem razpravlja o znani aferi zaderskega nadškofa Dvornika, kateri se je moral zaradi preenergične obrambe glagolice umakniti. Crispolti pravi, da nekdanji kardinal in beneški nadškof Sarto tudi kot Pij X. ni pozabil, da je bil jadranski patrijarh in je dokazal zopet Hrvatoma, da ne pozablja pri tem niti na italjanske narodne postojanke in zahteve ob jadranskem primorju. To je dragoceno priznanje, katero si je treba dobro zapomniti.

NEMCI PROTI PODRUŽNICI C. KR. POŠTNE HRANILNICE V PRAGI.

Čehi že dolgo zahtevajo, da bi se ustanovila v Pragi podružnica c. kr. poštne hranilnice. Te dni so pa izjavila trg. ministru vsa nemška mesta na Češkem protest proti podružnici c. kr. poštne hranilnice v Pragi, katera bi baje Nemce z gospodarskih in narodnostnih ozirih oškodovala.

KAJ BO DELAL NAŠ CESAR TO POLETJE?

Dunajski »Zeit« poroča z dobro poučenega vira celi cesarjev program za to poletje. 21. junija se poda čez Sv. Hipolit na Štajersko, v svoj lovski revir, od ondot pojde v Budimpešto, kjer ostane do 25. junija. Na to gre na svoje običajne letne počitnice v Ischl. Bivanje v Ischlu hoče cesar izključno porabiti za svoj mir in odpočitek in zaradi tega se tudi ne bode udeležil slavnosti v proslavo svojega 80. rojstnega dneva. Udeležil se bode samo odkritja spomenika, katerega so mu postavili tirolski lovci. Začetkom septembra se vrne cesar iz Ischla na Dunaj, kjer ostane do 12. sept., ko pojde k vojaškim vajam na Ogersko. Glavni tabor bo v Felš-Viro. 16. sept. bo cesar zopet na Dunaju, kjer ga misli hitro na to posetiti nemški cesar.

RAZSTAVA V ODESI.

13. junija je bila v Odesi otvorena velika trgovinsko-industrijska razstava s 14 oddelki. Razstavní odbor se posebej obrača do južnih Slovanov, ker bi lahko ta razstava zelo pospešila trgovinske zveze med južno Rusijo in slovanskim jugom.

Drobne politične novice.

Bosanski deželni zbor. V bosanskem deželnem zboru je vložen proračun. Dohodki so preračunjeni na 74.297.712 K, izdatki pa na 74.222.409 K.

Hraba na pobegu. Senzacionalne pravde o kršč. soc. domačih razmerah torej uajbrž ne bo. Hraba je v včerajšnji seji dunajsk. mestnega sveta podal izjavo, da umakne svoje obdolžitve proti kršč. soc. prvakom in prosi za odpuščanje. Za nagrado mu ostanejo mandati.

Bojkotni odbor v Carigradu je naznanil večeraj, da se začne splošen bojkot grškega blaga in grških ladij.

Štajerske novice.

v Poper. Pušenjak je dejal v Mariboru na zborovanju klerikalne zadružne zveze: »Opozarjam pa nadalje na nek čuden pojav v naši (klerikalni)

organizaciji, na neko nalezljivo bolezen, na — hrepenenje po velikih stavbah, hotelih itd.“ „Posojilnice začetnice ovirajo take stavbe v njih razvoju, majhne posojilnice pa spravljajo naravnost v nevarnost. Če posojilnice svoje rezerve naložijo v svoje stavbe, naj že bo, četudi ni priporočati, če pa posojilnice brez rezerv denarna sredstva naložijo v neplodnosnih stavbah, je to — mlo ročeno — **nereelno**.“ Tako, to ni nič drugega, kakor tisto, kar smo mi že vedno trdili. A to Pušenjakovo poročilo kaže, da klerikalce tisto **nereelno** postopanje klerikalnih posojilnic že hudo peče. Tako n. pr. klerikalna posojilnica pri „belem volu“ v Celju: Koliko rezerv ste imeli, ko ste kupili hotel? Še vlog niste imeli toliko, kolikor je hotel stal. Posledica? Danes je hotel s premičninami vred v bilanci za okroglo 220.000 K mesto za 180.000 K ali pa še manje! Isto velja o klerikalni posojilnici na Dobrni, o klerikalni posojilnici v Slovenjgradcu, tako neumnost delajo klerikalci tudi v Mariboru in še drugod. Čakajte, lampje, bomo še govorili o tem! Tudi za vas pride dan plačila za vse vaše podlosti!

Za počt! Značajni Pušenjak daje Celjanom nianke za združno organizatorično delo! O ti revše! Trdi, da ustanavljamo Celjani klerikalnim posojilnicam konkurenčne zavode. To je že višek nesramnosti, ako se upa kedo ubogim zapeljanim kmetom tako podlo lagati. Smo mari Celjani ustanavljali konkurenčne posojilnice v Celju, Gornjem gradu, Mozirju, Petrovčah, Št. Petru v Savinski dolini, v Velenju, v Št. Jurju ob Taboru, v Šmarju pri Jelšah, v Podčetrtku, v Poličanah, v Konjicah, v Vitanju, v Framu, na Ptuj, na Ptujski gori, pri Sv. Bolfenku pri Središču, v Vurbergu, v Mariboru in bogve, kje še? Kar je konkurenčnih zavodov, vse je ustanovil Pušenjak in razni „katoliškega“ denarja pohlepni kaplani, sedaj pa pride fant in laže, da je bilo drugače! Pa nam daja nasvete in laže pri belem dnevu brez sramu. Ubogi bog v nebesih, v koliko zadrego te spravljajo tvoji pozemeljski zagovorniki!

V Načelstvo klerikalne združne zveze v Mariboru je sledeče: Dr. Hohnjec, duhovnik; dr. Korošec, kaplan; Gorišek, kaplan; Malek, duhovnik; dr. Jerovšek, duhovnik; Ozmec, duhovnik; dr. Benkovič, advokat; dr. Leskovar, advokat; dr. Verstovšek, profesor. Ali je to duhovniška združna zveza ali ni? — Smo že zadnjič opazili, da si je ljubljanska klerikalna združna zveza izvolila načelstvo, v katerem imajo duhovniške suknje večino. A tam so djali v odbor vsaj še enega ali dva paradekmeta. V Mariboru pa si izvolijo šest duhovnikov, dva duhovniška advokata in enega profesorja, pa nobenega kmeta. To je vsaj odkritosrčno, kajti take „čiste“ volitve so najvišji vzor „kmečke“ zveze, posebno kadar se gre za korita. Zapomnite si to gg. Pišek, Roškar, Novak, Terjav, Vrečko, Meško. Pri koritu bojo že gospod sami opravili!

Vera ni več v nevarnosti. Iz šoštanjkega okraja nam pišejo: Ko čitam poročila klerikalnih listov o volilnem gibanju, in jih primerjam z onimi iz l. 1907, se mi zdi pred vsem čudna jedna stvar; vera ni več v nevarnosti! L. 1907 se je šlo povsod za vero — letos so klerikalci čisto tihi. Dvoje je tu mogoče: ali klerikalci sami uvidevajo, da jim glede »vere« nikdo več ne veruje, ali pa si mislijo, da je za Verstovška le težko operirati z vero. Saj je g. profesor po naukih svete vere celo izključen iz nje: kot vseučiliščnik se je namreč dvobojeval! Radovedni smo, ali ima že kakšen dekret, da je zopet sprejet v naročje svete cerkve? Če ne — kako bo potem branil »verske svetinje«?

»Štajerc« proglašja, da se bodo štajercijanci pri nadomestnih državnozb. volitvah v bivšem Ježovnikovem okraju vzdržali volitev.

Kako je z volilnim bojem? Spočetka se je g. profesor Verstovšek v Mariboru postavjal, da bo kar igraje dobil Ježovnikov kmečki mandat v roke. Toda ko se je pričel resen volilni boj in je g. profesor uvidel, da je navdušenje in razpoloženje med kmečkim volilstvom v okraju jako veliko za kmečkega kandidata Kaca, je napel druge strune. »Slov. Gosp.« že ukazuje farovžem, da mora zmagati Verstovšek. Kaj to pomeni, ve vsakdo. Začela se bode te tedne gonja za volilci, katera bode imela vse tiste znake, ki jih pripisuje »Str.« naprednemu volilnemu gibanju: divjost, besnost in ostudnost. Zares, z velikim užitkom čitamo psovanje klerikalnih listov, saj nam samo kaže, da se čutijo klerikalci v jako nevarnem položaju. To služi v vzpodbudo in pogum našim ljudem. Klerikalci so v svoji sveti vnemi zelo pozabljeni: na enem mestu vedo povedati, da je Kac veletrgovec, na drugem zopet, da je brez obrti... Zanimivo je tudi, kako klerikalci sedaj priporočajo akademika dr. Verstovška, dasi so še lani trdili, da je edino kmet pravi zastopnik kmetov. Celo volilno gibanje za Kaca vodijo v okraju izključno kmetje, za Verstovška duhovniki in on sam, ki baje ne spa-

da k mestnim »škrijcem«... Ljudem si tudi ne upa povedati, da je sam pravzaprav učitelj. Kako huda prede klerikalcem, kaže poleg drugih stvari tudi to, da nam grozijo s sodnijo, žandarji in občinskimi policaji. Če se ne mótimo, je baš dr. Korošec pred kratkim jako lepo govoril proti našim volitvah — seveda na Ogerskem. Za njegovo stranko in duhovnike to ne velja... Kajpada. G. Kacu, ki ima veliko predizobrazbo in je splošno znan kot inteligenten mož, celo očita Šmartinski župnik, da ne zna kot župan izpolniti mrtvaške pole. No, to bomo videli dne 4. julija, ko bo izpolnil in podpisal mrtvaško polo lažikmečki zvezi in politični neznajnosti. Sicer pa se naj klerikalci nič ne razburjajo: kar so sejali, bodo želi. Mi nismo krivi, ako se sedaj kmetje povsod puntajo, da bi jih zastopal politični vzor značaj Verstovšek. Morda bi imel gospod boljše upanje, ako bi ostal »liberalec«... Bi ga še vsaj kdo spoštoval — z uskoki pa ni pardona. Kratkomo: kmetje v Ježovnikovem volilnem okraju so za svojega moža, kmeta — in gotovo je, da bo Kac dne 4. julija tudi zmagal.

Ptujske novice. V aferi pos. Petroviča iz Podvinc se je zvedelo sedaj sledeče: Petrovič je nagovoril dekle, da je spravila otroka pred porodom v stran. Sodniji se je tudi naznanilo, da je napravila Petrovičeva žena isto v 5 slučajih. — **Umrli** je na Bregu pri Ptuj 42letni posestnik Veršec. — **Podlivanje** nekaterih ponočnjakov na Dravskem polju presega že vse meje. Nekega posestnika Bezjaka iz Zabovc je ponoči ob 10. uri, ko je šel domu, obstrelil kmečki fant Kristovič. Krogla mu je šla pri levem očesu v glavo. Za napad ni bilo nobenega vzroka. Težko ranjenega Bezjaka so spravili domu, Kristovič pa se je sam javil sodniji. Taká junaštva bi se morala eksemplarično kaznovati, drugče res že ne bo več varno hoditi ponoči po Dravskem polju.

Izlet orglavske šole na Vransko. Pri koncertu, ki ga priredi šola jutri ob priliki svojega izleta na Vranskem, sodeluje tudi znani tenorist g. Viktor Bevc. Pele se bodo lepe pesmi domačih skladateljev dr. Schwaba, Ipavca itd. Vrančanom in mladim umetnikom — mnogo zabave! Pri slabem (deževnem) vremenu izlet odpade.

V Župnijo Šmartin v R. d. je dobil kaplan Jože Erker v Mozirju.

V Štajerski deželni odbor je razdelil letos spomladi 1334 posestnikom 98 tisoč cepljenih trt in 66.850 ključev.

V Rogaško Slatino je obiskalo do 6. junija 327 strank s 412 osebami.

V Surova šolarja. Dečka Tanzer in Borovnik sta ujela v tezenskem gozdu mlado srno, jo s kamenjem ubila in pustila ležati. Obiskujeta mestno nemško ljudsko šolo. Naznanjena sta mariborsk okr. glavarstvu, da ju kaznuje.

V V Slovenjgradec pride za davčnega referenta najbrže dr. Semetkovski, ki je bil na lastno prošnjo prestavljen iz Ljutomer v Solnograd, sedaj pa se prosi na Štajersko nazaj.

V Olajšanje dela poštним uradnikom. Od 15. tm. se ne pritiska več poštni pečat na pisma, ki prihajajo s pošto. Izjema so le ekspresna pisma in pošiljatve poste restante, izvzemši tiskovine in blagovne vzorce.

V Iz Šoštanja. Gospod Ivan Vošnjak nas prosi objaviti sledeče pojasnilo: Ni res, da bi bila prišla posojilnica po meni v kako škodo, ker je ista vsa moja posestva s tovarno vred kupila, ki so več vredna, kakor ima posojilnica iz njih terjati, ako se racijonelno izkoriščajo, kar se lahko danes s številkami dokaže. — Napačno je, ako se trdi, da sem jaz pomagal Fr. W. st. pri razdelitvi rez. fonda. Jaz sem bil sicer takrat v odboru (pa ne tajnik), a ker sem imel samo 1 delež, nisem takorekoč nič imel govoriti. Celo akcijo sta izvedla brata Franc in Miha.

V Uzmoviči. V Pristovi (šmarski okraj) so pokradli neznani uzmoviči s škednjem, kolarnic in hlevov mnogo poljedelskega orodja. — V Škofji vasi je bila ukradena neki posestnici iz zaklenjenega stanovanja večja vsota denarja.

V Grof pod kuratelo. Vsled zapravljenosti so postavili pod kuratelo grofa Janeza Clary-Aldringena, sina kneza Karla Aldringena, posestnika topliškega veleposestva na Češkem.

V Obesil se je v graškem policijskem zaporu 50 letni agent Karl Vielmaier; pečal se je z ogoljufanjem takih ženitve željnih možakov, ki si po časnikih iščejo nevesto; prigoljufal si je okroglo 80 tisoč kron. Sedaj so pri nekem slučaju v Gradcu ptička dobili in zaprli. V zaporu se je potem obesil, da bi se izognil sodniji.

Kaj vse napravi pijača! Nek posestnik z Dravskega polja je peljal 14. junija neko pohištvo na Vinico. Ko se je vračal, se je silno napil in došel domu brez voza in konjev, ne da bi vedel kako. Konji so zašli z vozom v Dravo in utonili. — **Utopljenka.** 12. t. m. so potegnili pri Sv. Marku iz Drave soprogo revidenta J. Ž.

Emo Novak, ki je že 15. aprila skočila v Mariboru v Dravo in utonila. Utopljenko so najprej pokopali, pozneje pa, ko so dognali, kdo je, so jo izkopali in prepeljali v Maribor.

V Za Ciril Metodovo družbo je nabrala na dan svojega birmovanja K 243 Verica Brenc, učenka 2. razreda v Št. Andraža pri Velenju ter jih je poslala „Nar. Dnevniku“. Domoljubni mali Slovenki iskrena hvala in jo priporočamo v posnemanje.

V Družba sv. Cirila in Metoda opozarja vse one, ki se želijo udeležiti obrambnega tečaja, naj prej ko mogoče prigrasijo svojo udeležbo. Tečaj se vrši, kakor znano, po paragrafu 2., zato naj se vsak pravočasno prijavi, da se mu more poslati izkaznica. Tečaj bo velike važnosti za nadaljnje obrambno delo. Prvotno se je sklenilo, da se vrši tečaj 1. in 2. malega srpana, radi nedostajanja časa pa se omeji tečaj na jeden dan, namreč na 2. julij.

V Poverjenikom „Slovenske šolske Mstice“ naznanja socialni odsek „Zveze slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem“, da bode odsek sam naravnost vposlal udmino in imenik v Ljubljano za one člane, ki plačujejo udmino potem odseka.

V Darila za muzej. Za prirodoepisni oddelek so darovali naslednji p. n. gg.: F. Grizold, velep. v Smolniku lesno sovo, V. From, učitelj v Št. Lenartu v Sl. gor. rdečenogega sokola ali kopčiča A. Wutte, lovec v Pekrah lesno sovo, B. Urbas, velepos. na Slemenu na Kozjaku kunu zlatico, F. Robič, ekonom v Lembahu šmarnico, gulčeka, vijoglavko, Ivan Pahernik, trg. akad. v Gradcu lisico, F. Osonher v Št. Lovrencu nad Mariborom divjega petelina. — Vsem darovalcem izreka muzejski karatorij iskreno zahvalo. Naj bi našli veliko posuemovalcev tudi iz drugih strok. Ptiči in manjše živalice za gačenje se pošiljejo g. A. Godecu, učitelju v Lembahu pri Mariboru, večje živali kakor tudi zgodovinski in narodopisni predmeti pa naravnost „Zgodovinskemu društvu“ v Mariboru.

V Muzej. Ker bo prihodnjo nedeljo 19. junija v mariborskem Narodnem domu javna telovadba in veselica, bo muzej mesto predpoldnem odprt popoldne od 2—4 ure, da si ga lahko zunanji gostje ogledajo. Vstopnina 20 vin v prid muzejskega sklada.

V V haloški Leskovec pride za župnika kaplan Ognjeslav Škamlec iz Ljutomerja.

V Volitve v lenarčki okrajni zastop. Izvoljeni so bili zopet v skupini veleposestva slov. zastopniki z 62 glasovi. Nemškutarji se volitev niso udeležili.

Nepošten trgovski pomočnik. Trgovski pomočnik Miha Černelč je pokradel svojemu gospodarju, nekemu trgovcu na Tegetthofovi cesti v Mariboru, precej blaga in obleke. Fanta so zaprli.

Sejmi v najbližnji okolici. 12. junija v Št. Jurju ob j. ž. (živ. in kr.), pri Sv. Antonu v Slov. gor. (živ. in kr.), v Sevnici (živ. in kr.), Šoštanju (živ. in kr.), Mariboru (živ.) in svinjska sejma v Ptuj in Imenem (kozjanski okraj).

V Živalske cene v Gradcu, 16. junija. Na sejm je bilo prignanih 1.244 glav (457 volov, 173 bikov, 470 krav, 144 telet). Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli K 41—47, izjemoma K 50, napol pitani 37—40, suhi 35—36, za rejo 46—39. pitane krave 33—37, napol pitane 26—32, suhe 19—25, biki 37—45, mlade molzne krave 33—40, starejše 28—43, breje 30—34 kron. Od zunanjih kupcev so največ kupili zgornji Štajerci.

V Žitne cene v Gradcu, 16. junija. Pšenica 76 kg K 11'60, 77 kg K 11'80, 79 kg K 12'20, rž 72 kg K 8'10, 74 kg K 8'50, koruza K 6'70 — K 7'—, oves K 7'60—8'20 nezadačeno.

Druge slov. dežele.

Podružnico klerikalnega „slov. šolskega društva“ osnujejo 22. t. m. v Celovcu.

V pokoj stopi s 15. avg. po dopolnjeni 40-letni službi ravnatelj celovške višje gimnazije vladni svetnik dr. Latzl.

Toča je 10. t. m. tudi po Koroškem napravila veliko škodo. Posebno žalostna poročila prihajajo iz Št. Jurja na Vinogradih, Brankovca in drugod. Tudi po Kranjskem, osobito v kamniškem okraju je toča napravila ogromno škodo.

Hišne preiskave v Trstu se nadaljujejo. Gre se baje proti 21 laškim mladeničem, ki so bili nedavno aretirani zaradi veleizdaje in motenja javnega miru.

4000 kron odškodnine za otroka je dal celovški stavbenik Eggenberger, ki je — kakor smo poročali — v št. Sebastijanu pri Spod. Dravogradu povozil z avtomobilom 6-letnega fantka Mačnika. Odškodnino je dal E. zato, ker je fantek v slovenjgraški bolnišnici umrl.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:

celoletno	K 25—
polletno	12'50
četrtno	6'30
mesečno	2'10

Za Nemčijo:

celoletno	K 28—
---------------------	-------

Za vse druge dežele K 30—.

Naročnina se pošilja naprej.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Dnevna kronika.

Analfabeti — poslanci. Med novoizvoljenimi mohamedanskimi poslanci v bosanskem saboru je — 9 analfabetov. Sedaj poroča „Muslimanska sloga“, da je sekcijski šef baron Pittner predlagal predsedstvu bosansko-hercegovega deželnega zbora, naj se za te mohamedanske poslance otvori alfabetni tečaj, da se bodo za časa zasedanja naučili brati in pisati.

Narodni gospodar.

Mednarodni kongres trgovskih zbornic. Ta mesec se snide v Londonu mednarodni kongres trgovskih zbornic. Na dnevnem redu je le malo predmetov iz razloga, da bi se ti temeljito obdelali in ne le s kako brezpomembno resolucijo. Največjo pozornost se bo posvetilo uredbam, ki bi zagotovile medsebojno podporo posameznih držav v zadevi trgovine.

Trgovske visoke šole. Z ozirom na stremenje slušateljev dunajske eksportne akademije, da bi se štela dvignila v vrsto visokih šol, se javlja z druge strani, da skuša ena skupina trgovske akademije nabrati sredstva za trgovsko visoko šolo na Dunaju neodvisno od zdajne eksportne akademije. S tem je postalo vprašanje trgovskega visokega šolstva za Avstrijsko aktuelno. Drugod so že dalje. V Nemčiji se je leta 1898. osnovala prva trgovska visoka šola v Lipskem. Danes jih je že šest, sedma se jeseni otvori v Monakovem. Italija ima 6 trgovskih visokih šol, več takih zavodov je tudi v Švici, na Francoskem, Belgijskem, Angleškem, Združenih državah in Japonskem.

Gospodarska anomalija je, da se iz Avstrije izvažajo celo vrsto surovin, ki jih inozemske tovarne izvrstno porabljajo za drage izdelke, s katerimi se bogatijo.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

SLOVENSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

Praga, 18. junija: Priprave za slovenske docenture v Pragi so že dalj časa v polnem teku in sedaj zopet na dnevnem redu. Danes se je oglašil poslanec Hribar pri naučnem ministerstvu ter je izvedel, da je glavna zapreka v tem oziru določba v statutih češke univerze, da je učni jezik češki.

HOFRICHTER.

Praga, 18. junija: »Union« poroča, da se je danes razglasila obsodba Hofrichterja. Kakor smo se informirali v vojnem ministerstvu, ne vedo tam nič o tem.

HRABA.

Dunaj, 18. junija: Znam kršč. soc. Hraba, kateri je včeraj preklical svoje obdolžitve proti kršč. soc. vodjem, hoče kandidirati v državni zbor v prejšnjem Luegerjevem volilnem okraju.

IZ DRŽAVNE ZBORNICE.

Dunaj, 18. junija: Tekom današnje seje je želez. minister razpravljajal na podlagi števil o nameravanem železniškem proračunu, ki dovoljuje za bližnji čas najugodnejšo prognozo osobito z ozirom na tarife.

VOJAŠKA IMENOVANJA.

Dunaj, 18. junija: Cesar je imenoval nadvojvoda Friderika za armadnega nadzornika pešva; imenovani pa ostane še nadalje poveljnik avstrijskega domobranstva. Za kavalerijskega inšpektorja pa je imenovan general Klobučar, ki ostane še nadalje poveljnik ogerskega domobranstva.

SPREJEM CESARJA V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 18. junija: Iz meščanskih krogov izvemo, da se pripravljajo za cesarjev sprejem ob

priliki otvoritve državnega zbora velike slavnosti. Vlada, parlament in mestni zastop pridejo na kolo-dvor, šolska mladina bo tvorila spalir.

ODSTOP PORTUGALSKEGA MINISTERSTVA.

Lizbona, 18. junija: Ministerstvo je danes podalo ostavko.

ZOPET ATENTAT.

Pariz, 18. junija: Včeraj je tajnika švicarskega poslanstva Wegesserja napadel na cesti z revolverjem neki Antonovič, ki je baje bivši inženir iz Galicije. Tajnik je malo ranjen.

KREČANSKO VPRAŠANJE.

Carigrad, 18. junija: Proti sotrudniku lista »Saba« se je izrazil nekdo iz diplomatskih krogov, da je kretske vprašanje prešlo čez akutni štadij. Obravnave o tem vprašanju se bode vršile v Londonu na podlagi protokola, ki ga bo predlagal angleški državni tajnik Grey.

PROCES TARNOWSKA.

Rim, 18. junija: Kasacijski dvor se bo tekom prihodnjega mesca bavil z zadevo procesa proti Tarnowski.

BOLEZEN NEMŠKEGA CESARJA.

Berlin, 18. junija: Poročila o cesarjevi bolezni so si nasprotujoča. Splošno se povdarja, da stanje ni nevarno, in se bo mogoče cesar že udeležil vaj nemške mornarice v Kielu.

Tržne cene.

Dunaj, 17. junija. Borza za kmetijske pridelke. Poročila o deževju in povodnjah so utrdila tendenco. Promet mal, cene se niso zvišale.

Budimpešta, 17. junija. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'67, rž za oktober K 6'86, oves za oktober K 7'10, koruza za julij K 5'34, koruza za avgust K ——. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca trdna, promet 8.000 q, pšenica v efektivu za 5 do 10 v višje, ostalo mirno. Termini trdnjshi. Vreme vroče.

Trst, 17. junija. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 39— do K 39³/₄, za dobavo K 39— do K 40—. Tendenco medla.

Praga, 17. junija. Sladkor. Surovi sladkor prompt K 34—, nova kampanja K 25'60. Tendenco stalna. Vreme megleno.

Budimpešta, 17. junija. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 140—142, mlade težke 148—150, mlade srednje 148—150, mlade lahke 148—150 v kg. Zaloga 38.457 komadov. Prignano 936, odgnano 346 komadov, ostane 39.047 komadov.

Budimpešta, 17. junija. Mast. Svinjska mast 169—, namizna slanina 155—.

Od narave stvorjena, tako v sestavi kakor tudi moči istolična **Franc Jožef**-ova grenčica se že desetletja predpisuje od najslavnejših zdravnikov osobito pri zdravljenju akutnega kakor kroničnega **zaprtja**. Naravna Franc Jožef ova grenčica že v malih količinah zavžita, vpliva zanesljivo brez težkoč in ne provzroča niti draženja črevesne sluznice niti splošne depresije, torej popolnoma v nasprotju z drugimi odvajalnimi sredstvi, ki se tako kričeče ponujajo in izgledajo na zunanje jako lično. — Vzorni „naravni“ učinek Franc Jožef-ove grenčice je posledica, da se lahko uporablja tudi pri oslabilih prebavnih organih, v katerem slučaju bi druga sredstva bila prepovedana. — Preizkušeno od najpomembnejših klinikov kot n. pr. Gerhardt, Kussmaul, Luebe in mnogih drugih zastopnikov zdravniške vede.

Po svetu.

Za otroke v smrt. V Lomelu v Belgiji so se na tamošnjem ribniku štirje otroci dveh zakonskih vozili na splavu. Naenkrat se splav prevrne in otroci popadajo v vodo. Stariša poskačeta za njimi in rešita dva. Ko sta šla reševati še druga dva, sta tudi stariša utonila.

v Povodnji na Ogrskem. O strašnih povodnjah se poroča iz Ogrske. Reka Črna je 14. tm., ko se je utrgal oblak, prestopila bregove in poplavlila celo dolino 2 metra visoko. Prebivalci so morali bežati na strehe. Mostovi, brzojavni in telefonski drogi poškodovani. Ves promet je ustavljen. Škoda se ceni na več milijonov kron. Najbolj so prizadeti komitati Orsova, Bosovics in Noldova. Živina je poginila. Nad 300 oseb se pogreša. Samo v okraju Noldovi je Donava odnesla nad 100 oseb.

v Kako postaneš bogat? Iz New Jorka se poroča, da so oblasti unije dale zapreti predsednika in podpredsednika „United Wirelles Telegraph Company“, ki sta obdolžena, da sta po velikanskem načrtu goljufala akcijonarje družbe s tem, da sta z raznimi manipulacijami samovoljno vrednost akcij družbe dvigala. Neki uradnik si je baje na ta način pridobil 5 milj. dolarjev (22 milijonov kron).

Sedlar — maturant. Na benediktinski gimnaziji v Seitenstettenu je te dni napravil maturo poleg drugih tudi sedlarski mojster in zakonski mož Karl Schleucher iz Dunaja.

v Pri zrakoplovnem meetingu v Budimpešti so dobili: darilo za hitrost: prvo Latham (72'86 km v 1 uri), drugo Jullerot (70'22 km v uri), tretje Wagner; darilo za vožnjo v daljavo: prvo Wagner (110'18 km), drugo Paulhan (44'93 km), tretje Latham (44'56 km); darila za vztrajnost: prvo Wagner (1 uro 43 min 30 sek), drugo Paulhan (44 min 32 sek), tretje Latham (39 m 9 sek). — **Zlet s pasazirji:** prvo Paulham, drugo Kinet; **darilo za zlet v višino:** prvo Paulham (1060 m), drugo Esimov (256 m), tretje baronica Delaroché (138 m).

v Henry Johnson, najslavnejši akrobat 19. stoletja, je te dni v Granthamu na Angleškem umrl v starosti 103 let. Johnson je bil akrobat, ki se je produciral pred kralji.

v Na gori Atos, ki je cela meniška republika, je dvajset velikih samostanov, v katerih je nad 6000 zvečine ruskih in grških menihov. Zadnja leta se vedno sliši o prepirih in pretepih med menihi, ki so svoj čas bili imenovani „hesihasti“ (mirujoči). Najnovejše poročilo pravi, da je v grškem samostanu Iver izbruhnil prepir; prišlo je do pravcate bitke med pobožnimi menihi, katere posledica sta bila 2 mrtva in 15 težko ranjenih.

Lev jo zagrabil. V cirkusu Charles v Trierju je krotilka levov baš predstavljala svojih 14 desiranih levov. Ko je enemu izmed njih vtaknila glavo v žrelo, jo je lev globoko v lice vgriznil. Razjarjene živali so komaj z revolverji nagnali nazaj v kletko.

Novi zrakoplovni rekord. Avijatik Brookins v Indianapolis je s svojim Wright-aeroplanom dosegel višino 5000 čevljev in s tem dosegel nov rekord.

Nevaren obisk je bil skoraj imel severnoameriški predsednik Taft. Nek očitno abnormalni starček je že prišel skoro čisto do njegovih vrat, a v tem trenutku so ga aretirali. Našli so pri njem revolver.

Potres na Španskem. V več okrajih Španske, osobito v Almeriji, Cordovi, Malagi, Tortosi in v Madridu so 17. t. m. občutili precej močne potresne sunke.

Napad v sodni dvorani. Pri neki obravnavi v Cistersdorfu je obtoženi rudar Müller nenadoma z nožem zabodel obtožitelja zdravnika Gunzerja. Obravnava se je prelozila. Gunzerja so obvezali in sprevideli.

v Vojake trpinčil je podčastnik Pfandl pri 2. pešpolku v Monakovem in je bil od vojaškega sodišča obsojen na 4 mesece zapore.

Cook toži Pearyja. Pa ne morda zaradi tega, ker Peary trdi, da Cook ni bil na severnem tečaju, ampak za 40.000 mark, katere mu baje Peary dolguje na kožah severnih medvedov in drugih predmetih iz antarktičnih pokrajin. Z zadevo se bodo bavila sodišča v Nemčiji.

297 — 12

Šubičeva slika

Franceta Prešerna

ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobita v Zvezni trgovini v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

v Voda odnesla vas. Iz Badimpešte poročajo, da je v komitatu Hunyadi hudournik iz planin, narasel vsled povodnji, odnesel na skalinah ležečo vas Hercegary.

v Dviganje zakladov. Iz Halifaxa v Novi Škotski se poroča o ekspediciji, ki je na potu v zaliv Murray v Sev. Ameriki. Baje se je tam pred kakimi sto leti potopila španska galera in ž njo vred zakladi 3—4 milijonov. Galera leži v globini 50 m, a dozdaj še niso mogli do nje, ker se križajo baš tam mogočni morski toki.

3 zlati nauki!

I.
Kdor s „FLORIAN-om“ se krepča,
Zmeraj tek ima!

II.
Če želodec godrnja,
Pij „FLORIAN-a“, pa neha

III.
Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki vživa

Postavno varovano.

34

Izobražena gospodična

Kranjica, izvežbana gospodinja, blagega značaja, pošena, želi priti kot gospodinja k boljši, poštenu rodbini ali k kakemu gospodu (uradniku ali samostojnemu gospodarju) blagega značaja, bodisi samcu ali vdovcu v starosti 30—45 let. — Naslov pove upravništvo tega lista. 372 2-1

3 poštene neoženjene hlapce in konjem

sprejme proti dobri plači Izvozna pivovarna in
sladnica v Senožečah (Notranjsko.)
371 2-1

Dve dobri in zvesti

prodajalki

izvežbani v manufakturi in špecerijski stroki
želita vstopiti v kratkem času v večjo trgovino.
Dopisi se naj pošiljajo pod šifro „Dobra
prodajalka“ na upravništvo tega lista.
369 2-1

Trgovski pomočnik

prva moč, izobražen v trgovini z manufakturo
in usnjem, dobi takoj dobro službo v trgovini
Janeza Löschnigga, Šmarje pri Jelšah.
367 3-1

Posestvo

obstoječe iz enonadstropne hiše, z 10 sobami,
sposobna za trgovino ali tovarno v trgu Mokronog
se proda pod roko. Zraven so travniki, njive in
vinograd. — Več se izve pri lastniku **Anton
Kržičnik**, Mokronog (Kranjsko). 370 1

Mesto

366 3-1

pisarniškega vodje

razpisuje

Zadružna Zveza v Celju.

Prošnje se naj vpošiljajo **dr. Franju
Rosini**, odvetniku v Mariboru.
Čas vstopa in drugi pogoji po dogovoru.

Dobrodoča

gostilna z mesarijo

v kakem bolj prometnem kraju se želi
vzeti v najem. — Ponudbe pod
„J. S. 56“ na upravništvo tega lista.
351 3-2

Kupi se

zdrav, suh, smrekov in jelov les (Schleifholz).
Ponudbe se naj pošljejo pod šifro: „A. B.“
na upravništvo tega lista. 365 2-2

Darujte za Nar. sklad!

Pozor!
Kilne pase
in druge strojne pri-
pravo za telesne po-
škodbe kupujte le
pri izvežbanem obrtniku, kjer se po zdrav-
niškem predpisu po najnižji ceni izdeluje.
368 10-1 Z spoštovanjem
Franz Podgoršek, bandažist
Maribor, Grajska ulica 7 (Burggasse 7).

Manufakturist

koji je popolnoma izvežban in
dober prodajalec, se sprejme v
manufakturi trgovini

R. Stermecki v Celju.

Samo starejše in prve vrste moči
se naj javijo.

Gostilna

z večjem prometom blizu rudokopa na Spodnjem
Štajerskem se da takoj na račun pametni,
dobro izobraženi, ne premladi osebi. — Tudi
oženjenemu brez malih otrok, ako je žena
dobra kuharica. — Ravno tam se da mala
trgovina v najem. — Naslov se izve pri
upravnistvu tega lista. 356 3-2

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivoga, dobrega, puljenega
2 K. boljsega 2 K 40 h; prima pol-
belega 2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg
velefinoga, snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega
10 K, najfinejši drni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg,
dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavni-
koma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K;
napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavnički 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 59 25-22

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Najzdravejša pijača

so svetovnoznani alkohola prosti

„**Maršnerjevi šumeči**“

„**limonačni bonboni**“

(z okusom po malinah, citrenah, jagodah, češnjah
ali po dišeči perli) za napravo znamenite osvežu-
joče alkohola proste pijače.

Edino s to pravo
varstveno znamko.

Edino s to pravo
varstveno znamko.
338 6-4

Dobe se povsod, kjer so lepaki navedeni s to
znamko. Tudi vsak bonbon ima tako znamko.
Letna uporaba nad 60 mil. komadov. Klairon,
najboljša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine,
Peppermint-Lozenges. — Vse vrste čokolade za
mleko in za kuhanje izborne kakovosti priporoča:
Prva češka akcijska družba tovarov
za orient. cukrovine in čokolade na
Kral. Vinogradih, prej A. Maršner. Zaloga:
Ferdinandova tr. (Platz), Vaclavské náměstí (proti
Primasům), Dunaj VI., Theobaldgasse č. 4.

SINGER jeve

šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah,
katere lahko vse spoznate na tem
znamenju.

79-5

Ne dajte se zapeljati po nazna-
nilih, katera nameravajo z nami-
gavanjem na ime **SINGER** pro-
dajati obrabljene stroje ali pa
drugod izdelane stroje, ker mi
ne oddajemo svojih strojev na
prekupovalce, ampak jih proda-
jamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne
stroje v Celju, Graška ul.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko za-
logo doma žgane slivovke,
tropinovca, brinovca, vin-
skega žganja in domačega
konjaka.

Novosti

v volnenem biagu, v vseh
barvah in kakovostih ter

velika zaloga

francoskih batistov za letne
obleke

de laine Liberty Levantin
v najnovejših vzorcih

priporoča

Karol Vanič, Celje

33 Narodni dom. 52-24

Narodni slikar in pleskar v Celju.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da
izvršujem vsa v svojo stroko spadajoča dela,
kakor tudi cerkvena, sobna in dekoracijska,
slikarije, črkoslikarstvo na steklo, les, itd. —
Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskar-
ska dela, katera izvršujem vestno in po naj-
nižjih cenah. — **Sprejemam takoj več**
zanesljivih pomočnikov.

Mihael Dobrave, Celje,
Gosposka ulica šte. 5.

249 38—10

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzete vse steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo
bogato zalogo steklenih in porcela-
nastih posod, svetilk, vsakovrstnih
šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo!

Na drobno!

IV. Jax & sin, Ljubljana

836 524

Dunajska cesta šte. 17

Priporočata svojo bogato zalogo

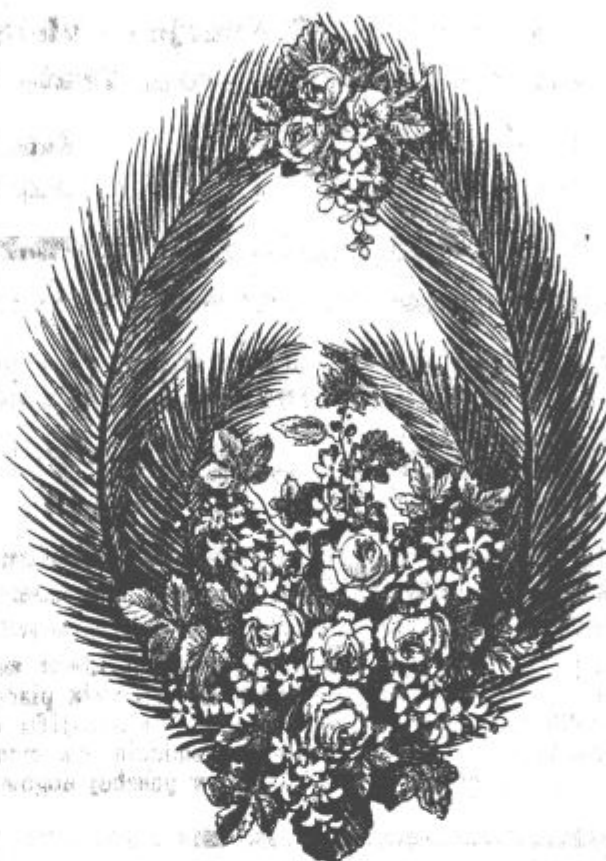
šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s
trakovi in brez trakov ima v
zalogi

Zvezna trgovina

v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno
pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Najbolj varno naložen denar je v slovenski Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih
vlog
**nad 37 mi-
lijonov K.**

Rezervni zaklad
**nad 1 mili-
jon kron.**

Mestna hranil-
nica ljubljanska
obrestuje hra-
nilne vloge po
4 1/4 %

ter pripisuje ne-
vzdignene ob. esti
vsakega pol leta
h kapitalu.

**Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo
davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mlado-
letnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.**

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni. — Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

**Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih za-
vodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.**

Posoja se na zemljišča po 5 % obresti in proti amortizovanju posojila po
najmanj 1/4 % na leto. Dolжник more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične

185 12-4

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.
V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

**Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v
PREŠERNOVI, prej SLONOVI (Elefantovi) ulici šte. 3.**

„Hercules“

zavaruje osebe brez razlike vere, narodnosti in stanu, katere niso na dan vpisa mlajše od 15. ter starejše od 80. leta. — Vsakdo zamore zavarovati sebe v korist drugega, oziroma tretjo osebo v lastno korist in to brez vsakega zdravniškega pregleda. — Vsa pojasnila daje glavno ravateljstvo podrobne zadrage „Hercules“ na Reki.
260 — 10

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgote vijeno obutev.

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(obl. varovano.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napenjanju, zaslezenju, motejnu prebave, kašlju, pršnim in pljučnim boleznim, hripavosti. Izredno rane čisteče, bolečine tolažeče. 12 malih ali 6 dvojnatih ali ena velika specialna steklenica K 5.—

Lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo

zanesljivega učinka za otekline, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 skatljici K 3'60. Naslov: Lekarna pri angelu varhu

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se v skoro vseh lekarnah.

315 18—6

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-16

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Pošne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno vlaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

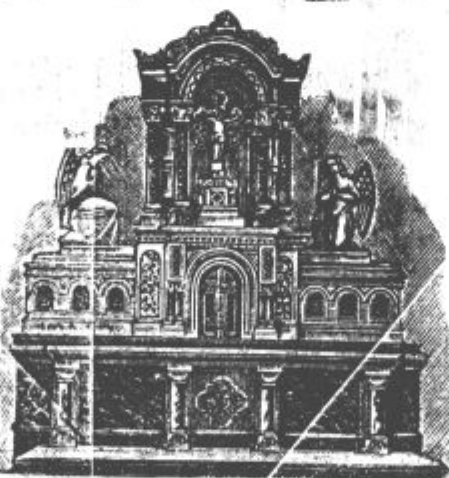
Brzejavl: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in kristalnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster, lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

61 50-23

stavbena zlasti tesarska dela.

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih
verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Agro-Merkur

.. v Ljubljani. ..

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst,
ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

**Agro-Merkur je trgovcem in gostilni-
čarjem itd., zadrugam, društvom itd.
najboljši vir za nakupovanje blaga.**

Pozor!

Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila,
semena stroji in orodja.

Vina!

Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska,
goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina.
.. Sir, maslo, žito, moka, olje itd. ..

.. **Agro-Merkur preskrbi vsako blago.** ..

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

29-24 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29

Zahtevajte pravila, cenike.

Ponujajte svoje pridelke.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor:
ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijoličasti. — Trakove za vse sisteme
v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj.
Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. —
Vošчени papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83-48-20

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje
po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu.
Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem.
Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje,
Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad
280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne
svote v občekoristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove
30.000 kron, za vodovodne naprave
10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in
za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za pod-
pore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske
namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema
tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denar-
nih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne
ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**.
da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

48 52-23

POSOJILNICA v CELJU

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad
4200 zadrugnikov, kateri imajo vsega nad
72.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure
dopoldne razun **nedelje in praznikov**.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

**V lastni hiši
„Narodni dom“**

Telefon št. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi
ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2%**. —
Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov
kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pre-
nehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne
da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit proti **6%**, **5 1/2%**
in **5%** obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog Nad 332.000 kron rezervn. zaklada

13 52-24